

[Kampmann.]

hovedlinjerne i en socialdemokratisk kapitalmarkedspolitik, også med henblik på at provokere regeringen til en reaktion.

Udgangspunktet for os er, at kapitalen i de kommende årtier vil være en knap faktor. Kapitaldannelsen er stagnerende, hvilket skyldes den manglende ekspansion i den traditionelle private opsparing. Socialdemokraterne kan ikke medvirke til en forøgelse af de skattemæssige opsparingsprivilegier. Dels er de fordelsmæssigt urimelige, dels har man aldrig kunnet dokumentere, at skatteprivilegierne på opsparingen rent faktisk har medført en meropsparing. Med den inflationsudvikling, vi har, og med det skatetryk, som i dag eksisterer, er det vel tvivlsomt, om man overhovedet på traditionel vis kan forøge den private opsparing tilstrækkeligt. Jeg har ikke set regeringen formulere en aktiv politik til fremskaffelse af mere kapital på den baggrund. Til gengæld har socialdemokraterne foreslået en række fonds oprettet og en række af de eksisterende fonds udbygget. Blandt de eksisterende fonds tænker jeg på den statslige bolig- og byggefond samt ATP-fonden. Som en ny fond tænker jeg på lønmodtagernes udbytte- og investeringsfond, som vil kunne få midler enten fra en politisk gennemført obligatorisk udbyttedeling eller ved indbetaling af en vis procent af hver enkelt lønmodtagers lønsum. Det er ikke herved tanken, som det ofte smagfuldt udtrykkes, at samle hele den private ejendomsret i store statsdirigerede eller LO-dirigerede fonds. Meningen er at fastholde så stor en del af kapitalen som overhovedet muligt ude i de enkelte virksomheder i form af lønmodtagernes ansvarlige lønmodtagerkapital. På den måde har vi både forøget opsparingen og sikret lønmodtageren en andel af udbytterne og kapitalgevinsterne samt skabt baggrund for en virkelig reel medindflydelse.

Det er uomtvisteligt, at kapitaldannelsen på denne måde vil gå i vejret, men ser man på behovet for kapital, som jo må stå i relation til ønsket om at fortsætte en mekanisering og en automatisering inden for erhvervslivet og også til ønsket om at dæmme op for den udenlandske kapitalindflydelse, så vil selv betydelige fondsdannelser oven på den i forvejen eksisterende opsparing næppe være tilstrækkelige. Derfor opstår et pro-

blem om fordelingen af kapitalen, og det er i denne forbindelse, man skal se socialdemokraternes tanker om et kapitalmarkedsråd, en postsparebank og en Danmarks Investeringsbank. Det er klart, at oprettelsen af disse institutioner ikke i sig selv skaber større kapital, men de bidrager til at fordele den kapital, som opspares kollektivt, mere fornøftigt.

Situationen er jo i dag den, at folketinget er ansvarlig for den økonomiske politik, hvortil penge- og kreditpolitikken hører. Men den dag i dag har vi ikke megen indflydelse på, hvad der sker inden for nogle af de instrumenter, hvor pengepolitikken anvendes. Jeg tænker her på Nationalbanken, hvor folketinget ikke engang har flertallet, og jeg tænker på de private banker, sparekasser og forsikringsselskaber, hvor vi måske nok har mulighed for at øve en vis indflydelse på rammerne for deres aktivitet, men ikke på, hvad der sker inden for rammerne. Det anser jeg for så meget mere betænkeligt, som investeringsens sammensætning er blevet ændret i løbet af 1960'erne, og det er nok en udvikling, vi vil se accelerere kraftigt i 1970'erne. Tidligere er en stor del af lånene ydet mod sikkerhed i fast ejendom, i jord eller i sikre værdipapirer, men i dag er det afgørende for den fortsatte velstandsstigning investeringer i forskning, produktudvikling og markedsføring. Her er sikkerheden langt fra til stede i form af faste værdier. Den eneste sikkerhed vil mange gange ligge i, at de pågældende varer overhovedet kan sælges.

Nu er vort kapitalfordelingssystem jo af historiske årsager i stort omfang baseret på at udlåne mod fast sikkerhed, og det vil igen ramme de investeringer, som traditionelt set er mere risikable, men som på den anden side er helt afgørende for den fortsatte velstandsstigning. Derfor er det hensigten, at Danmarks Investeringsbank særlig skulle yde lån til disse formål samt til mindre og nye virksomheder, som i dag har vanskeligt ved at få lån. Herudover skulle Investeringsbanken forestå en mere aktiv egnsudviklingsstøtte, bidrage med en finansiering af virksomheder, hvor en statslig indsats er nødvendig. Jeg har tidligere her i folketinget nævnt udnyttelsen af de danske råstoffer, f. eks. olien i Nordsøen og i Grønland. Og Investeringsbanken skulle også have til